

Dr Schőner Alfréd:

Domán István főrabbi sírkőavatása

2017.07.23

ויקם את העמודים לאולם ההיכל

(I.Kir. 7.21)

A jeruzsálemi Templomnak két oszlopa volt. Jáchin és Boáz.

Ez volt a nevük.

הקבלה פירשה כי יכין ובוועז הן ספירות הנצח וההוד

/ספר הפליאה ד"ה נצח למה נקרא נצח/

A kabbala tanítása szerint az oszlopok üzenete: dísz és dicsőség.

Mi lett a Szentéllyel, amikor meginogtak az oszlopok...?

A mai magyar zsidóságnak, az utóbbi években is, két oszlopa volt.

2015 februárjában a második is kidőlt.

Mi lesz a magyarországi zsidósággal...?

A szeretet, a gyász és az emlékezés gyűjtött össze bennünket, hogy szorosabbra zárjuk sorainkat, hogy összetartozásunkat hangsúlyozzuk, amikor kegyelettel búcsúzunk a másik Tanítómestertől, főrabbitól, egyetemünk díszdoktorától, a magyarországi zsidóság díszétől Prof. dr. Domán Istvántól.

Közösségeink, oktatási intézményeink hajtanak fejet egy tudós rabbi eseményekkel és eredményekkel teli pályája előtt. Búcsúzunk a rabbitól, a habilitált bölcsészdoktortól, a talmud professzorától, a történésztől, az újság szerkesztőtől, a szépírótól. A hagyomány tanítását bűvároló Mestertől, az idős korban is fiatalos léptű, csintalan tekintetű, halk szavú tudóstól,

Egyszóval a rabbitól.

Búcsúzunk a hitvestől, az édesapától, a nagypától és mindannyiunk tanítómesterétől.

Sok-sok beszélgetésünk emlékeiből szemezgetek.

1. Említette kaposvári őrhelyének, első rabbinikus feladatának helyszínét, amikor is első vizitációja alkalmából drámai érzésekkel átítatottan állott a hívektől megfosztott zsinagóga tövében, amelyet később, 1980. július 18.-án a Magyar Néphadsereg szakemberei felrobbantottak.

A ház leomlott, de ő úgy érezte, újból építenie kell.

2. Mesélt szegedi küldetéséről, ahol szívet szorongató érzés hatotta át, amikor helyet foglalt a legnagyobb magyar neológ rabbi Lőw Immánuel rabbiszékében. Elgondolkodó tekintettel vizsgálta a sittin fából készült Frigyszekrény feletti idézetet:

זכרו תורת משה עבדי

„Emlékezzetek Mózes a mi Tanítómesterünk szent tanítására.” (Máleáchi 3.22.)

Lelkületét áthatotta a Tóra szeretete, éltető ereje. Hiszen ez irányította lépteit a jesívák, általa oly megkapó módon írásban is ábrázolt világában. Ez éltette a Soá rémségei alatt, amikor a

zsidó ember életének nem volt értéke. Amikor elpusztították közösségeinket, az emberi lelkeket, a könyveket, s talán jövőt. A Tórai szeretet vitte az Új világba, majd tért haza, hogy közösségét és népe szolgálatát válassza örökre.

3. És sokat beszélt az újpesti zsinagógában töltött éveiről, a majd tizenkilencezer áldozatot elveszítő újpesti közösségről, elfelejtett családokról, az egykoron viruló hitközségről, amelynek romjain különösen csillogtak a helyi zsinagóga oromzatán olvasható örök értékű üzenet betűi Jesája próféta interpretációjában:

ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים

„...mert házam az imádság házána neveztessek minden nép számára”. /Jesája 56.7/

E felismerés vezette életének új színterére a Nemzetközi Keresztény Zsidó Társaság vezetőségébe. Ott is öntudatosan beszélt és tanított hitről, múltról, az átörökítés fontosságáról.

4. És sokat beszélt élete utolsó közösségéről, ahol rabbinikus munkáját végezte a százhusz esztendő Hunyadi téri templomról. Rajongásig szeretett közösségéről, munkatársairól, nyugalmanak évtizedeiről, amikor hosszú évtizedek némasága után magyar anyanyelvünkbe -könyvek formájában- ültette át a talmud eszmevilágát, gondolatait, textusát.

Megszülettek könyvei.

Kilenc kötete és több mint háromszázötven publikációja önmagáért beszél. Tudományos életműve feldolgozásra vár, inspirálólág hathat a következő generáció kutatói felé.

5. És sokat beszélt a siófoki zsinagógáról, ahol nyaranta minden sábbáton istentiszteleten fogadta a pihenni vágyókat, a külföldről hazaérkezett híveket.

Rabbinikus munkájának integráns része volt egyetemünkön való tanítása. Évtizedeken keresztül oktatta az idősebbeket, fiatalokat szép szóval, a talmud gondolat világának érzékelhető gyengédségével.

Az egykoron többszörösen is üldözött, de mindig öntudatos rabbi elődeitől örökölt szellemiségével övezve, teljesítette hivatását és emelkedett a magyar rabbikar legnagyobbjai közé.

Nem vettük észre, hogy egy igazi legenda élt közöttünk.

Az elmúlt esztendőik responzum irodalmából idézek:

אדם הנפטר בשבת חייב להיות שהוא צדיק?

(<http://www.hidabroot.org/he/question/22733>)

„- Az az ember aki szombaton adja vissza lelkét az Örökkévalónak igaz és különleges

személynek tekinthető ?”.

Domán István sábeszkor adta vissza lelkét az Örökkévalónak. Jóságos, különleges egyénisége adomány volt közösségünknek és szellemi üzenete kísér bennünket céljaink megvalósításában.

A régi legenda tanítását hangsúlyozta:

"Minél többet emeli az ember szemét az Égre, annál többször látja a csillagokat."